

Силабус курсу

Технології інклюзивної освіти

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма
«Інклюзивна освіта»

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: четвер, 14. 00, аудіо 202
Рік навчання: I, Семестр: II
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	канд. пед. наук, доцент Горішна Надія Мирославівна
Викладачі курсу	Горішна Надія Мирославівна Гуменна Ольга Сергіївна
Контактні телефони викладачів	098 51 98 173 068 054 99 47
E-mail викладача:	nadiahorishna@yahoo.com
Формат дисципліни:	вибіркова
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Технології інклюзивної освіти» забезпечує оволодіння студентами знаннями історичних та теоретичних основ інклюзивної освіти в Україні; нормативно-правової бази; особливостей організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх закладах освіти України; управління освітнім процесом та інклюзивним навчальним закладом. Основними завданнями вивчення дисципліни «Технології інклюзивної освіти» є: володіти формами, технологіями, методами і прийомами організації інклюзивного навчання в умовах закладів загальної середньої освіти; уміти створювати психолого-педагогічні умови для повноцінного навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потреби спільно з учнями з типовими освітніми потребами.

Структура курсу

Години лек./сем./практ.	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2/2	Технології інклюзивного навчання: зміст та класифікація	Розуміння причин і характеру освітніх труднощів дітей з ООП. Знання типології технологій інклюзивної освіти. Знання і розуміння сутності, принципів та структури МКФ-ДП. Вміння застосовувати МКФ-ДП для визначення необхідної підтримки.	Самостійна робота, аналіз літературних джерел

2/2/2	Технології індивідуалізації освітнього процесу	Знання структури та етапів розробки ІПР. Здатність розробляти та реалізувати особистісно-орієнтовані технології навчання та соціалізації дітей з ООП з урахуванням структури порушення, вікових та індивідуальних особливостей осіб, вимог освітніх стандартів, програм навчання та виховання.	Самостійна робота, питання, практичні завдання
2/2/2	Технології диференціації в інклюзивній освіті	Знання і розуміння сутності стратегій диференціації, вміння застосування їх на практиці для вирішення конкретних завдань інклюзивної освіти.	Самостійна робота, питання, обговорення, дискусія
2/2/2	Технології корекції навчальних і поведінкових труднощів	Знання і розуміння сутності навчальних і поведінкових труднощів. Вміння визначати та реалізувати ефективні технології їх подолання.	Самостійна робота, аналіз літературних джерел, крапих практик, есе
2/2/2	Технології формування соціальних навичок та здоров'язбереження	Знання сутності і видів соціальних навичок. Розуміння принципів їх формування і розвитку, здатність на практиці застосовувати методи навчання соціальним навичкам дітей з ООП.	Самостійна робота, кейси, презентація
2/2/2	Технології оцінки методів інклюзивного підходу	Знання та розуміння функцій, видів, методів контролю. Розуміння критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами.	Питання, практичні завдання, робота у групах
2/2/2	Інформаційно-комунікаційні технології підтримки інклюзивного навчання	Знання і розуміння сутності та особливостей застосування інформаційно-комунікаційних технологій для навчання та соціалізації учнів з ООП, вміння застосовувати їх на практиці.	Питання, кейси, робота у групах, обговорення
2/2/2	Технології адаптації освітнього середовища	Здатність застосувати знання при здійсненні модифікацій та адаптацій змісту і методів навчання, у процесі проектування освітнього процесу та безпечного інклюзивного середовища.	Питання, практичні завдання, робота у групах

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ФК 1.	Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.
ФК 3.	Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
ФК 4.	Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.
ФК 5.	Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.
ФК 7.	Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.
ФК 12.	Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.
Програмні результати навчання	
ПРН 2	Розкривати суть основних педагогічних категорій, особливості чинників розвитку і формування особистості, визначати зміст освіти, аналізувати навчальні плани і програми, різноманітні педагогічні явища і процеси, проектувати та моделювати хід протікання педагогічних явищ і ситуацій.
ПРН 3	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
ПРН 4	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.
ПРН 8	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
ПРН 11	Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
ПРН 12	Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН 15	Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

ПРН 17	Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.
ПРН 19	Вміти аналізувати потреби і проблеми дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей, знаходити інноваційні рішення та залучати ресурси для їх задоволення та вирішення.

Літературні джерела

Основні:

Демченко І.І. Основи інклюзивної освіти: навчальний посібник. Умань: «Візаві», 2013. 150 с.

Гета А. В., Заїка В. М., Коваленко В. В. та ін. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава : ПУЕТ, 2018. 261 с.

Дятленко Н. М., Софій Н. З., Мартинчук О. В., Найда Ю. М. Асистент учителя в інклюзивному класі : навч.-метод. посіб. / під заг.ред. М. Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ. «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.

Інноваційні технології в корекційній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами : навч.-метод. посібник / за заг. ред. Л.Галенко. Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. 110 с.

Колупаєва А. А. Педагогічні технології інклюзивного навчання / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2018. 160 с.

Кравченко Г.Ю. Інклюзивна освіта. Х.: Ранок, 2014.144 с.

Миронова С. П. Педагогіка інклюзивної освіти : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.

Основи інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А. А. К.: «А.С.К.», 2012. 308 с.

Таранченко О.М., Найда Ю.М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Колупаєвої А. А. К.: Видавнича група "АТОПОЛ", 2012. 120 с.

Управління педагогічними інноваціями в інклюзивній освіті: навч. посіб. / А.М.Ананьєв, С.В.Воронова, М.В.Малік, О.О.Сакалюк, М.М.Тодорова, М. М. Торган, Н. М. Черненко [та ін.] ; за заг. наук. ред. С.К.Хаджираєвої. К. : Освіта України, 2014. 244 с.

Додаткові:

Бондар В.І. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М.Монтессорі: навч. посіб./ В. І. Бондар, А. М. Ільченко. – Полтава : РВВ ПДАА, 2009. – 252 с.

Данілавічюте Е. А. Концептуальна модель МКФ-ДП в інклюзивному навчальному процесі. Особлива дитина: навчання і виховання. 2018. № 4. С. 57–64.

Дубич К. В. Роль технологізації у впровадженні інклюзивного навчання. Збірник наук. праць : Духовність особистості : методологія, теорія і практика. Луганськ : Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. В.Даля, 2011. 208с.

Казачінер О., Горжієнко І., Алімова Ю. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я для дітей і підлітків: співпраця батьків і вчителів-реабілітологів. NeiroNews: психоневрологія та нейропсихіатрія. 2017. 6 (90), 37-40.

Колупаєва А. А., Данілавічюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне

співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : навч.метод. посіб. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 192 с.

Компанець Н.М., Луценко І.В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ: навчально-методичний посібник. Київ, 2017. 66 с.

Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.

Сак Т. Технологія портфоліо в інклюзивному класі. Дефектологія. – 2009. – №4. – С. 6-9.

Скрипник Т.В. Специфіка реалізації міждисциплінарного командного супроводу в інклюзивному освітньому середовищі України. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 14. Кам'янець-Подільський, «Медобори – 2006», 2019. С. 302-313.

Скрипник Т.В. Стратегії класного менеджменту для інклюзивного простору / Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 7. Кам'янець-Подільський, «Медобори – 2006», 2017. С. 215-223.

Софій Н.З., Найда Ю.М., Мартинчук О.В. Середовище, що належить дітям: poradnik для педагогів закладів дошкільної освіти: навчально-методичні матеріали. Київ, 2019. 67 с.

Спільне викладання в інклюзивному класі: методичні матеріали / укладач : Н. М. Дятленко. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»», 2015. 20 с.

Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / під заг. ред. Н. З. Софій. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»», 2015. 66 с.

Тельна О. А., Маланчій В. О., Дацьо Н. О. та ін. Сходінки інклюзії : наук.-практ. посібник для педагогів, студентів та батьків. 2-ге вид., випр. та доп. / за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2019. 156 с.

Шевцов А.Г., Романенко О.В., Ханзерук Л.О., Чеботарьова О.В. Дитина з порушеннями опорно-рухового апарату в загальноосвітньому просторі. Методичні рекомендації фахівцям з організації та впровадження інклюзивної форми навчання дітей з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Навчально-методичний посібник / за заг. наук. ред. А.Г. Шевцова. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 200 с.

Інтернет-ресурси:

Міністерство охорони здоров'я України. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я для дітей і підлітків. <https://moz.gov.ua/mkf>

Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» / Е-Бібліотека / URL:

<http://ussf.kiev.ua/scdarticles/>

Інклюзивна освіта: основні положення. URL:

<http://ussf.kiev.ua/uk/articles/inklyuzivna-osvita-osnovnipolozhennya/>

Про затвердження перекладу Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків : наказ Міністерства охорони здоров'я від 23.05.2018р. № 981. URL: <https://medprosvita.com.ua/nakaz-moz-ukrayini-vid-23-05-2018-981pro-zatverdzhennya/>

Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 р. № 609. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovoduditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyita-doshkilnoyi-osviti>

Політика оцінювання

✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.

✓ **Політика щодо термінів та перескладання завдань:** завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

✓ **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Модуль 1							Модуль 2		
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2		ІНДЗ	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
10	10	10	10	10	10	10	10	20	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом